

"זְכוּרֹן מֵאִיר"

פשת השבוע

[עפ"י "לקט שיחות מוסר" מאת מרן ראש הישיבה הג"ר אייזיק שר זצ"ל]

חלילה לנו לחשוב שדור-המדבר "דור דעה" מאסו בארץ חמדה פשוטו כמשמעו, אלא שלא רצו להתנסות בנסיון קשה כזה לכבוש את הארץ במלחמה.

וביאור הענין: שכדי שינחלו נצחון ע"י נסים עצומים היו זקוקים לדרגה גבוהה של דבקות בה', ומטרת שליחת המרגלים היתה כדי שישכילו לחזות את הניסים שיעשה ה' להם בניצחון המלחמה וידעו כל ישראל לאיזו מדרגה בדבקות בה' עליהם להגיע כדי שיזכו בניסים אלו. וגם כדי שידעו באיזו דרך יוכלו ללחום בלא שיצטרכו לניסים גדולים כל-כך, כדי שאפילו אם לא יעמדו במדרגה גבוהה לשנות טבע העולם לגמרי, יוכלו לנצח ע"י ניסים קרובים לטבע כמו במלחמת עי.

ונכשלו במחשבה בלתי הוגנת שעלתה בלבם, קשה היה להם להאמין שכל העם כולו יעמדו במדרגתם הגבוהה בשעת מלחמה, וגם חששו על עצמם פן יפלו ממדרגתם בהליכתם הקשה הלזו, פחד זה אף שמיראת חטא בא הוא העצה הרעה שהיתה בלבם.

ולפי דרגתם, נחשב להם לחטא, ונענשו בזה שעשו חטא גדול הוציאו דיבה על הארץ באופן חמור מאוד.

עוד בחינה יש, שע"י איזה פגם בטוהר לבבם, באו לידי שגיאה בהשגותיהם, ובהיות ניזונים ונהנים מזיו-השכינה הציצו ונפגעו ברוח-קדשם.

[ע"כ עפ"י מרן ראש הישיבה הג"ר אייזיק שר זצ"ל]

* * *

והיה לכם לציצית, וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה' וגו'. למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי וגו'. בטור או"ח סי' ח' כתב, ויכוין בהתעטפו שצונו המקום להתעטף כדי שנזכור כל מצותיו לעשותם. והובא בשו"ע. וכתב הב"ח שהמקור לזה הוא, שלפי שכתוב בפרשת ציצית, למען תזכרו וגו', "יורה כי עיקר המצוה וקיומה תלוי בכונתה שיכוין בשעת קיום המצוה, מה שאין כן שאר מצוות וכו' שעושה המצוות לשם ה' שציוה אותן לעשותם". וכן בתפילין ובסוכה דכתיב בהו למען וגו' כתב הטור כעין שכתב כאן. [עד כאן דברי הב"ח]. ולדינא כתב הפמ"ג (הובא במשנ"ב) שאין זה מעכב, (ובביכור"י מסתפק).

בפסוק הראשון "וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה' ועשיתם אותם", מדובר אודות זכירת המצוות, וא"כ יש להבין מה כונת התורה בפסוק הנוסף "למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי".

יש מקום לפרש שבפסוק השני הכונה היא לזכירת ה'. (ובזה מובן שינוי הלשון "מצותי" ולא "מצוות ה'") כבפסוק הקודם). ויתכן שלכך נתכוון בפי' ספורנו שכתב, למען תזכרו, "למען תהיו פנוים ממחשבות הבליהם, ובזה תזכרו גודל הקל וחסדו".

האבן עזרא כותב, "והמתפללים בטלית בשעת התפלה, יעשו זה בעבור שיקראו בקריאת שמע והיה לכם לציצית ועשו להם ציצית. רק לפי דעתי יותר (הוא) חייב להתעטף בציצית בשאר השעות משעת התפילה, למען יזכור ולא יעשה עבירה וכו'".

אמנם לפי פירושו של ספורנו, שבפסוק השני מדובר אודות זכירת ה', יתכן לכ' לבאר שאדרבה בשעת התפילה יותר זוכר "גודל הקל וחסדו", וזכירתו מועילה גם לאחר זמן התפילה.

ולדעת הב"ח יש לבאר שגם בפסוק השני נכללת בזכירה "זכירת המצוות".

וכתב הרמב"ם (פ"ו מהל' מזוזה), חייב אדם להזהר במזוזה, מפני שהיא חובת הכל תמיד, וכל זמן שיכנס ויצא יפגע ביחוד השם שמו של הקדוש ברוך הוא, ויזכור אהבתו, ויעור משנתו ושגיותו בהבלי הזמן, וידע שאין דבר העומד לעולם ולעולמי עולמים אלא ידיעת צור העולם, ומיד הוא חוזר לדעתו והולך בדרכי מישרים, אמרו חכמים הראשונים כל מי שיש לו תפילין בראשו ובזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו מוחזק הוא שלא יחטא, שהרי יש לו מזכירין רבים, והן הם המלאכים שמצילין אותו מלחטוא, שנאמר חונה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם.

* * *

[הג"ר יעקב עמדין זצ"ל. - סידור "בית-יעקב" עמ' 6].

מי שיעיין ביחוד ענינו ומעמדנו בעולם אנחנו האומה הגולה שה פזורה, אחר כל מה שעבר עלינו מהצרות החמורות אלפים מהשנים אין אומה בעולם נרדפת כמונו, מה רבים היו צרינו מה עצמו נשאו ראש הקמים עלינו מנעורינו להשמידנו ולעקרנו ולשרשנו מפני השנאה שסיבתה הקנאה רבת צררנו גם לא יכלו לנו לאבדנו ולכלותינו, כל האומות הגדולות והעצומות אבד זכרם בטל סברם סר צילם, ואנו הדבקים בה' כולנו חיים היום לא נפקד ממנו בכל תוקף אריכות גלו(ניו)תינו אפילו אות וניקוד אחד מתורה שבכתב וכל דברי חכמים קיימים לא יטה לארץ מנלם לא שלט בהם יד הזמן ולא כילם. מה יענה בזה פילוסוף חריף, היד המקרה עשתה כל אלה.

חי נפשי כי בהתבונני בנפלאות אלה גדלו אצלי יותר מכל נסים ונפלאות שעשה ה' ית' לאבותינו במצרים ובמדבר ובארץ ישראל, וכל מה שארך הגלות יותר נתאמת הנס יותר ונודע מעשה תקפו וגבורתו, בשגם כל הנביאים כבר ראו עומקו והתאוננו והתלוננו על אריכותו הנפלא בטרם היותו והנה לא נפל מכל דבריהם ארצה, איה איפוא פי המכחיש כלה כעשן וכענן. הלא יתבונן וכליותו ישתונן כי אלוקי עולם ה' בלב שלם אליו יתחנן. [וכו'].

לע"ז ר' דב ב"ר שניאור זלמן ז"ל נלביע כיג מרחשון תשי"ע ולע"ז מרת עדינה ב"ר בנימן ע"ה נלביע טי כסלו תשי"ע ולע"ז מרת גיטל ב"ר משה דוד נלביע י"ב טבת תשע"א ולע"ז ר' אשר אלכסנדר ב"ר שלמה ישעיהו הלוי ז"ל נלביע כ" טבת תשי"ע ולע"ז ר' אלימלך ב"ר שלום ז"ל נלביע כ"ט טבת תשס"ח ולע"ז ר' יהושע העשיל ב"ר ישעיהו הלוי ז"ל נלביע ל' שבט תשס"ג ולע"ז ר' אברהם אהרן ב"ר אליעזר דוד ז"ל נלביע ו' ניסן תשס"ט ולע"ז הג"ר אליעזר יעקב חיים בהג"ר ברוך יוסף נלביע י"ד ניסן תשע"א ולע"ז ר' שמואל יצחק ב"ר אליעזר ז"ל נלביע י"ח אייר תשס"ט ולע"ז מרת מרים (מלייה) ב"ר יעקב הלוי ע"ה נלביע י"א סיון תשע"א

* * *

נא להעתיך בתפילה ולעורר רחמי שמים, לרפואת הרב רפאל מיכאל בן רייץ, ולרפואת האברך רפאל שמואל בן יפה (בג"ר הישיבה הק' שנפצע קשה בתאונת דרכים) לרפוי"ש בתושחי

e-mail

zichronmeir@shtaygen.co

יוצא לאור ע"י כולל "זכרון מאיר" – הניכס סלבודקה

מטוס היסוד: בני-הסדר סלבודקה – דובי-ישי"ט
ויז'טל: 050-115547
מספר הסלבוני
ת.ד. 587 – סניף 5148
Address for letters

שיעור בהלכות שבת מתקיים בס"ד במוצאי שבת קודש בשעה 10.30

הציבור מוזמן

השיעור בכולל קדימה, מתקיים בס"ד ביום ראשון בשעה 5.00.